

EB 17

In hun loods op het Industrierrein Krabbersplaat in Enkhuizen is Jan Willem Stofberg bezig de EB 17 verder te restaureren. Hij doet dat grondig en sekuur. Als je om het scheepje heenloopt dan lijkt het alsof hij een meubelmakerswerkstuk onder handen heeft. Als de huid straks geschaafd is, "gelijk geharkt" zegt hij zelf, "want je hebt nogal wat verschillende dikten, hier 40 mm, daar 42, een plekkie van 45", dan sluiten de gangen zo op elkaar aan dat een dun katoentje ertussen waterdichtheid garandeert.

Hij impregneert alle hout voor het er in gezet wordt. Elke gang, oplanger, zitter of dekenpoot wordt 4 à 5 keer gesmeerd met een impregneermiddel. Dat moet dan daarna een week drogen en dan pas kun je het aanbrengen met bitumen, anders houdt die bitumen niet. Dat vergt wel het nodige overleg om uit te kienen op welk moment je een zitter of een oplanger voorhanden moet hebben om zonder stagnatie verder te kunnen. "Zo pak ik hier en daar een spantje" zegt Jan Willem,† "en zo scharrel ik dan door de hele boot heen. Als laatste gaat dat stopgangetje van de huid ertussen. Dat heb ik nog effe opengelaten, dan kan ik er mooi een lijmtangetje doorzetten. Hoe meer alles past, des te sterker wordt je schip. Eigenlijk mag er nergens ruimte tussen zitten. Zo'n ding krijgt best op z'n donder, een ongestaagde mast en dat staat allemaal maar te zwiepen en te zwabberen."

Hij heeft uitgerekend dat het gebruik van gegalvaniseerde nagels in plaats van roestvrij stalen hem drieduizend gulden scheelt op deze klus.

"Ik gebruik dus gegalvaniseerde pennen met een dikke laag zink erom. Maar die sla ik er wel in met epoxy. Dat gaat er helemaal in. Het is afwachten of het werkt, maar naar mijn idee moet het werken want die epoxy gaat ook achter de kop van de nagel zitten en die drukt zich in het hout. Het wordt vanzelf hard want het is twee componenten, en dan lekker bituum ertussen. Je kunt wel mooi rvs pennen nemen, maar sluit dat spant niet aan met de huid dan blijft er altijd een naadje. Daar gaat water achter staan, het gaat liggen soppen en je houdt rot over. Als je geen bitumen gebruikt heeft rvs geen zin, want het rot net zo snel. Ik laat die betuum er overal een beetje uit gulpen. Dat snij ik straks weg en dan weet ik dat het goed zit. Als 'ie dan straks klaar is dan ga ik er doorheen met de vloestofspuit. Dan behandel ik het dus nog een paar keer met dat impregneermiddel, het is niet schadelijk voor de gezondheid zegt men, en dan gaat in het vooronder de betimmering er pas in."

Behalve de mastbank, die er in 1980 door Piet Dekker werd ingezet en die nog klokgaaf is, wordt het hele schip vernieuwd. De trog komt er weer in en de botter wordt weer origineel.

Het was vroeger een hele snelle botter. In 1972 won-

Het laatste stopgangetje, daar kun je nog mooi een lijmtangetje doorzetten.

hij de Westwal. Er kwam toen echter een protest omdat het schip een droge bun had. Naar aanleiding van dat incident werd toen de A en de B categorie ingesteld. De EB 17 heeft echter nooit meer meegegaan. Op mijn vraag of 'ie weer snel zal worden doet Jan Willem geen uitspraak. "Hij heeft in elk geval een heel vlot snuitje" zegt hij.

Zou ze echt varen deze zomer?

EB 17

Na een tweetal eerdere berichtgevingen in de Tagrijn verschijnt nu, hopenlijk voor het laatst, een beschrijving over de restauratie van de EB 17, de Séhoun. Het volgende berichtje zal gaan over de tewaterlating! Na het laatste verslag (zie 1992 no 1) ben ik flink opgeschoten. De laatste oude, rotte spanten zijn vervangen en de laatste huidgang is erin gezet.

Vervolgens zijn de dekwegering, het dek, de boeiseisels, de binnenboorden, het krophout, etc. vernieuwd. Afgelopen zomer hebben we in de vakantie hier hard aan doorgewerkt, in de hoop aan het jubileumweekend van de Vereniging Botterbehoud te kunnen deelnemen. Helaas was dit niet het geval.

Na het bestuderen van de oude mast, bleek deze tot een halve meter boven het dek verrot te zijn. Een tegenvaller dus! Maar een nieuwe mast is inmiddels in de maak.

Het nodige beslagwerk is bijgemaakt of opgeknapt en de touwvallen en schoten zijn reeds vervaardigd door de gebr. Deetman uit Elburg. De grootste klus die nu nog geklaard moet worden is het inbouwen van de motor en het plaatsen van deken en trog.

Het intimmeren van het vooronder gebeurt waarschijnlijk als het schip al in het water ligt. In ieder geval is het zeker dat de EB 17 deze zomer in haar element zal zijn en dat wij dan op een andere manier van haar kunnen gaan genieten!

Jan Willem Stofberg.

zoek. Aan de andere kant is het natuurlijk ook weer zo: vroeger liep je in je eentje en nu werk je met zes man. Waar je toen drie maanden over deed, pak je er nu even tussendoor. Het bedrijf verandert en doordat je wat meer ruimte hebt kun je dit soort werk erbij doen."

Ook Cees heeft de plannen klaarliggen om dit voorjaar voorzieningen te maken voor de opvang van vuil afspuitwater en slib.

EB 17

In Tagrijn 1994 nr. 1 meldde Jan Willem Stofberg (maar iedereen zegt altijd 'Pils') dat een volgend bericht over de EB 17, de Séhoen, zou gaan over de tewaterlating. En na zeven jaar timmeren was het dan op zaterdag 28 mei 1994 zover.

Wij stellen uw aanwezigheid zeer op prijs, tenue 'de botter', stond op de uitnodiging.

We waren erbij. En zoals je daar bij Stofberg in Enkhuizen kunt verwachten: het was een ludieke hapening.

EB 17 voor en na de 7-jarige restauratie.

Pils hield op zijn geheel 'eigen-wijze' een speech, waarin hij de vorige eigenaar, de familie Boonstra, en iedereen die hem verder mentaal en daarwerkelijk gesteund en geholpen had, bedankte.

"En dat geldt dan vooral voor Marijke", zo zei hij, "die mij bijna avond-aan-avond heeft moeten afstaan aan de dame EB 17."

Marjan Boonstra sprak haar grote waardering en respect uit voor Pils. "Vroeger was deze 76-jarige dame al de mooiste van het IJsselmeer, nu is ze dat weer. Ze was ook altijd de snelste." Pils werd door haar uitgedaagd dat in de toekomst waar te maken. Na te zijn natgegooid door Marjan, Joke en Evert Boonstra en "straks niet allemaal tegelijk op de plecht want het kooibeschoot zit er nog niet in" ging de botter "kijk uit voor de draad" onder applaus het water in. Binnen was er koffie met - net als vroeger bij een tewaterlating- allerlei soorten snijkoek. Er waren nog meer hartelijke woorden en een aantal cadeaus: een lange oliejas met losse pijpen voor over de laarzen, een mand met kommaliewant, een setje hoekwant en wat botnetjes om mee te stropen, ingelijste foto's van de EB 17 nog in de visserij, een T-shirt en een vleugel van Botterbehoud (en nog veel meer).

Kortom, de EB 17 is trots verhuisd op de schepenlijst van 'In opbouw...' naar de lijst met varende monumenten.